

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-07207
Otsuse kuupäev 17.10.2024
Komisjoni koosseis Aase Sammelselg

Tarbija
Kaupleja AS Gaasivõrk (12503841)

Tarbija nõue Kohustada kauplejat rajama omal kulul gaasivõrgu sulgeseade krundi piiril.

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. jätta avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid 9.oktoobrist 2021 võrguteenuse lepingu L062002534, millega AS Gaasivõrk (edaspidi – võrguettevõtja) võttis kohustuse osutada tarbijale kliendipaigaldise (mõõtepunkti kood 38ZEE-G0104639-2) kaudu võrguteenust. Võrguteenuse lepingu osaks on eritingimused ja AS Gaasivõrk võrgulepingu tüüptingimused, mis on kehtestatud kaupleja 19.aprilli 2023 otsusega 7-10/2023-003 alates 1.juunist 2023.

Tarbija väidab, et gaasivõrguga liitumispunktis (krundi piiril) puudub nõutav sulgeseade. Vaatamata nõudmisele keeldub võrguettevõtja sulgeseadet oma kuludega paigaldamast. Kui sulgeseade asub krundil ja kauplejal puudub sellele ligipääs, ei ole võimalik avarii korral gaasi sulgeda ja hoida ära kahju tekkimine tarbijale. Sulgeseade peab asuma krundi piiril selliselt, et seda on võimalik igal hetkel ülikiirelt sulgeda.

Tarbija väidab ka, et soovib teha oma krundil gaasitorustiku töid ilma kaupleja ettekirjutusteta. Kuna liitumispunktis sulgeseade puudub, on krundisisene gaasitorustik pidevalt survestatud ja ta ei saa töid teostavaid ettevõtteid vabalt valida.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja väidab, et tarbija nõue ei põhine pooltevahelisel lepingul.

Tarbija kinnistule on rajatud 1991. aastal A-kategooria DN50 terastoru, mille kaudu toimub hoone varustamine gaasiga. Gaasitorustik on tehniliselt korras ja vastab kõikidele kehtivatele nõuetele, mistõttu ei pea kaupleja hetkel vajalikuks antud gaasitorustiku rekonstrueerimist, sh maakraani paigaldamist antud kinnistule.

Kaupleja nõustub tarbijaga selles, et sulgeseade ei ole paigaldatud liitumispunkti (krundi piirile); sulgeseade on paigaldatud hoone sisendile, mis on kooskõlas ettenähtud nõuetega. Õigusaktidest ei tulene kauplejale kohustust paigaldada täiendav sulgeseade tarbija soovitud kohta. Kaupleja on valmis paigaldama sulgeseadme tarbija soovitud asukohta, kuid see kulu (4 584€) jääb tarbija kanda.

Kaupleja väidab, et kõnealusel krundil on võimalik sulgeda gaas kahes punktis, so hoonesse siseneval torustikul asuva maja kraani sulgemisega (mida on võimalik teha ka Päästeametil) ja liitumispunkti paigaldatud kaugloetava arvesti kaudu gaasivarustuse katkestamisega võrguettevõtja poolt. Seega olukordades, kus avarii toimub hoones, on gaasivarustuse kiire sulgemine võimalik. Kui elltoodud võimalustest ei piisa, kutsutakse välja AS Gaasivõrk avariibrigaad, kellel on võimalik gaasivarustus sulgeda ka kaugemalt.

Kinnistu piiril asuv sulgeseade võimaldaks täiendavalt maandada üksnes väljas maa sees oleva toruga seonduvaid ohte. Ilma välise sekkumiseta (nt kaevetööd) ei ole tõenäoline, et gaasitrass hakkaks lekkima niivõrd suures mahus, et see kujutaks ohtu inimese tervisele või varale. Korrosiooni tõttu tekivad lekked üldjuhul pikema aja jooksul ning on väikesed. Välitingimustes ei ole väikese mahuga metaani leke ohtlik, kuna metaan on õhust kergem, ei kogune maapinnale vaid lendub kiirelt ära.

Tarbijal on õigus teostada krundisiseseid töid oma äranägemise järgi; kaupleja ei ole seadnud kohustust valida tööde teostajaks kindlaid isikuid. Kaupleja on üksnes jaganud infot teada olevate gaasitööde teostajate kohta, kes on võimelised tarbija kinnistu siseselt teostama gaasitöid selliselt, et gaasivarustus tööde teostamise ajaks ei katke.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseaduse (TKS) § 51 järgi lahendatakse tarbijavaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Tarbija on esitanud komisjonile lepingu L062002534, millel on energiamüügiga seotud võrguteenuse osutamise lepingu iseloom. Maagaasi võrguga ühendamine ja maagaasi kasutamine on reguleeritud ehitusseadustiku, seadme ohutuse seaduse, maagaasiseaduse ja nimetatud seaduste alusel vastuvõetud õigusaktidega. Eriseadustega reguleerimata osas kehtivad võrgulepingule ja gaasimüügilepingule võlaõigusseaduse sätted.

Pooled vaidlevad selles, kas maagaasi üleandmine (sh üleandmise katkestamine) võrguettevõtja gaasitorustikust tarbija gaasitorustikku on korraldatud nõuetekohaselt ja ohutult. Seega põhineb vaidlusalune õigussuhe tarbijalepingul ning tegemist on tarbijavaidlusega TKS § 40 lg 3 tähenduses.

Komisjon nõustub tarbijaga selles, et ehitise ehitamine ja ehitise kasutamine ning ehitamisega seondud muu tegevus peab olema ohutu. Ehitise ehitamine ja ehitise kasutamine ning ehitamisega seondud muu tegevus on ohutu, kui see ei põhjusta ohtu inimesele, varale, keskkonnale, riigi julgeolekule või riigikaitseobjektile. Ehitise ja ehitamise ohutus hõlmab loodus- ja kultuuriväärtuse kaitset ning asjakohasel juhul ka looma elu ja tervist (ehitusseadustiku § 8).

Nõuded ehitise ja ehitamise ohutusele on muu hulgas kehtestatud majandus- ja taristuministri 3.juuli 2015 määrusega nr 87 „Küttegaasi kasutavale gaasipaigaldisele, selle ehitamisele ja gaasiseadme paigaldamisele ning gaasiballooni ladustamisele ja gaasianuma täitmisele esitatavad nõuded” (edaspidi – määrus nr 87).

Määruse nr 87 § 11 lg 5 järgi tuleb sulgeseadmed paigaldada hoone sisendile, korruselamute hargnevatele püstikutele, enne gaasiarvesteid ja enne gaasiseadmeid; § 27 järgi peavad gaasipaigaldise sulgeseadmed olema paigaldatud selliselt, et vajadusel oleks võimalik gaasipaigaldise osasid ja sisetorustikku rõhu alt vabastada. Sisetorustiku rõhu alt vabastamiseks paigaldatud peasulgeseadmele peab olema vaba juurdepääs ja see peab asuma hoone sisendi vahetus läheduses. Sulgeseadmetel peab olema tagatud väline ja sisemine lekketihedus. Sulgeseadme piirasendid peavad olema piiratud tõkestiga.

Komisjon nõustub kauplejaga selles, et õigusaktidest ei tulene kohustust paigaldada gaasitorustiku sulgeseade krundi piirile või liitumispunkti. Kaupleja on selgitanud, et vajadusel on võimalik sulgeda gaasivõrk hoone sisendi juures asuva sulgeseadmega ja ka liitumispunktis asuva mõõteseadmega. Seega on tarbijale tagatud gaasivarustuse katkestamine nii hoones kui ka krundi piiril.

Komisjonile ei ole esitatud selgitusi ega tõendeid, millest saaks järeldada, et kaupleja oleks rikkunud tarbijalepingust ja sellel põhinevat õigussuhet reguleerivatest õigusaktidest tekkinud kohustusi. Tarbijal puudub õigus nõuda kauplejalt täiendava sulgeseadme rajamist oma krundi piirile.

Komisjon selgitab tarbijale, et tal on õigus oma gaasivõrgu ümberehitamiseks, kuid sõltumata valitud töövõtjast tuleb nii omanikul (tellijal) kui ka töövõtjal järgida õigusaktidest tulenevaid ohutusnõudeid.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg

/allkirjastatud digitaalselt/